

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының
Азнакай шәһәр тибындагы бистә Советы
КАРАРЫ**

Актүбә ш.т.б.

№ 16

«05» сентябрь 2017 ел.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Актүбә шәһәр тибындагы поселогы Советының 2013 елның 30 декабрендәге 38 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы " муниципаль берәмлегенәң жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында (24.08.2015г. №22, 30.09.2016г. №15 карарлар редакциясендә)

Муниципаль норматив хокукий актларны Россия Федерациясенәң гамәлдәге шәһәр төзелеше кодексына туры китерү максатларында,

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының
Азнакай шәһәр тибындагы бистә Советы карар кабул итте:**

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Актүбә шәһәр тибындагы поселогы Советының 2013 елның 30 декабрендәге 38 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы " муниципаль берәмлегенәң жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә түбәндәге үзгәрешләренә кертәргә:

1.1. «4.1» бүлегә белән түбәндәгечә тулыландырырга:

«4.1 бүлек. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү»

**16.1 статья. Территорияне планлаштыру документлары турында гомуми
нигезләмәләр**

Территорияне планлаштыру документларының билгеләнеше һәм төрләре Россия Федерациясенәң Шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнә.

Территорияне планлаштыру документларын әзерләү Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселок» муниципаль берәмлеге территориясенәң тотрыклы үсешен тәмин итү максатларында, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын бүлеп бирү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырылган зоналарның чикләрен билгеләү максатларында башкарыла.

Территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлегә каралмаган территориягә карата капитал төзелеш объектларын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын әзерләү таләп ителми, әлегә статья нең 4 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш.

Капитал төзелеш объектларын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын әзерләү түбәндәге очракларда мәжбүри:

1) федераль, региональ яки жирле әһәмияттәге капиталъ төзелеш объектларын урнаштыруга бәйлә рәвештә дәүләт яки муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен тартып алу кирәк;

2) кызыл линияләр урнаштыру, үзгәртү яки гамәлдән чыгару кирәк;

3) жир законнары нигезендә жир кишәрлекләрен төзү территорияне манлау проекты нигезендә генә гамәлгә ашырылса, жир кишәрлекләрен төзү зарур.

4) Линияле объект төзелеше, реконструкциясе планлаштырыла (әгәр линияле объектны урнаштыру дәүләт яки муниципаль милектәге жирләрдә яки жир участкаларында планлаштырылмаса һәм мондый линияле объектны урнаштыру өчен дәүләт яки муниципаль милектәге жир участкаларын бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителмәсә). Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан линияле объект төзелеше, реконструкциясе өчен территорияне планлаштыру документларын эзерләү таләп ителмәгән башка очраклар да билгеләнергә мөмкин.

5. Территорияне планлаштыру документларының төрләре түбәндәгеләр:

1) территорияне планлаштыру проекты;

2) территорияне ызанлау проекты.

6. Комплекслы һәм тотрыклы үсеш эшчәнлегә каралмаган, шулай ук линияле объектлар урнаштыру планлаштырылмаган территориягә карата, әлеге Кагыйдәләрнең 16.3 статья сенең 2 өлешендә каралган максатларда, территорияне планлаштыру проекты эзерләмичә, территорияне ызанлау проекты эзерләү рөхсәт ителә.

7. Территорияны планлаштыру документларын эзерләү, әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән һәм (яки) Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы бистә» муниципаль берәмлегенең Генераль планы белән билгеләнгән функциональ зоналарның планлаштыру структурасының бер яки берничә күрше элементларына карата башкарыла.

8. Территорияны планлаштыру документларының график өлешен эзерләү түбәндәгечә башкарыла:

1) Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрын алып бару өчен кулланылган координатлар системасына туры китереп;

2) Санлы топографик карталар, санлы топографик планнар кулланып, аларга таләпләр вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә.

9. Территорияны планлаштыру документларын эзерләү, әлеге статья нең 10 нчы өлешенә туры китереп каралган очракларда, инженер эзләнүләре материаллары һәм нәтижәләре нигезендә башкарыла.

10. Территорияны планлаштыру документларын эзерләү өчен кирәкле инженер эзләнүләре төрләре, аларны башкару тәртибе, шулай ук аларны башкару таләп ителгән очраклар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

11. Башкарма комитет карары нигезендә эшләнгән территорияне планлаштыру документларын эзерләү тәртибе Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексы, әлеге Кагыйдәләрнең 16.5 нче статья се белән билгеләнә.

16.2 нче статья. Территорияне планлаштыру проекты

Территорияне планлаштыру проектларын эзерләү планлаштыру структурасы элементларын аерып чыгару, гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен, капиталъ төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү, территорияне планлаштырып үстерү характеристикаларын һәм чиратлыгын билгеләү өчен гамәлгә ашырыла.

Территорияне планлаштыру проектларының составы һәм эчтәлегә Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексы, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлар белән билгеләнә.

Урам-юл челтәренең яңа планлаштыру структурасын формалаштыру яки булганын реконструкцияләү, төрле максаттагы жир участкалары чикләрен төгәлләү очрагында территорияне планлаштыру проекты ике этапта эшләнәргә мөмкин.

Беренче этапта территорияне үстерү буенча принципиаль карарларны алдан килештерү өчен, планлаштыру проектын соңыннан зур үзгәрешләр һәм эшкәртүләрдән саклау максатыннан, планлаштыру эскизы эшләнә.

Өзерләнгән планлаштыру эскизы проекты Башкарма комитет тарафыннан каралырга тиеш.

Икенче этапта әлеге статья нең 2 өлешенә туры килгән составта планлаштыру проекты эшләнә.

4. Территорияне планлаштыру проекты, әлеге Кагыйдәләрнең 16.1 статья сенең 6 өлешендә каралган очраклардан тыш, территорияне ызанлау проектын әзерләү өчен нигез булып тора.

16.3 статья . Территорияләрне ызанлау проектлары

Территорияне манлау проектын әзерләү бер яки берничә янәшә планировкалау структурасы элементлары чикләрендә, жир куллану һәм төзелеш кагыйдәләре белән билгеләнгән территорияль зона чикләрендә һәм (яисә) Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбинский шәһәр тибындагы поселок» муниципаль берәмлегенең генераль планы белән билгеләнгән функциональ зона чикләрендә урнашкан территориягә карата башкарыла.

Территорияне манлау проектын әзерләү:

1) барлыкка килә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре урнашу урынын билгеләү;

2) чикләрендә капитал төзелешнең яңа объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төзелеш территорияләре өчен, шулай ук территорияләр чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген төзүгә, үзгәртүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйле рәвештә кызыл линияләр билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотылмаган территориягә карата, мондый билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару гомуми файдалану территориясе чикләрен үзгәртүгә китергән очракта башкарыла.

3. Территорияләрне манлау проектларын әзерләү территорияләрне планлаштыру проектлары составында яки аерым документ рәвешендә башкарыла.

4. Территорияны ызанлау проектларының составы һәм эчтәлегә Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексы, законнары һәм башка норматив хокукый актлары, шулай ук Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнә.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә территорияне ызанлау проектын әзерләгәндә булдырыла торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү эшчәнлекнең конкрет төрләре өчен жир кишәрлекләре бүлеме нормалары һәм шәһәр төзелеше регламентларында, федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъектлары законнарында, техник регламентларда, кагыйдәләр җыелмаларында билгеләнгән барлыкка килә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә карата башка таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

Территорияне ызанлау проектын эшләү гамәлдә булу вакыты чыкмаган территориянең кадастр планында жир кишәрлегенең яисә жир кишәрлекләренең расланган урнашу схемасы нигезендә жир кишәрлекләре булдыру күздә тотылган территория чикләренә карата башкарылса, территорияне ызанлауның әлеге проектындагы жир кишәрлекләре чикләренең урнашу урыны булдырылуы әлеге схемада каралган жир кишәрлекләре чикләренең урнашу урынына туры килергә тиеш.

1) кызыл линияләрне мондый билгеләү, үзгәртү уртақ файдалану территориясе чикләренең үзгәрүенә китереп, территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлегенең булдырылуы һәм (яки) үзгәрүе белән бәйле кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен территорияне ызанлау проектын әзерләү очрагынан тыш, территорияне планлаштыру проекты тарафыннан расланган

планлаштыру структурасы элементы яки элементлары чикләрендә урнашкан территорияне ызанлау проекты аерым документ рәвешендә расланган очракта;

16.4 статья. Кызыл сызыклар

1. Территорияны планлаштыру проектары составында кызыл сызыклар эшләнә, килештерелә, раслана һәм үзгәртелә.

2. Кызыл сызыклар Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «шәһәр тибындагы Акъюбинский бистәсе» муниципаль берәмлеге территориясендә планлаштыру, проектлау һәм төзелеш процессларында катнашучы барлык шәһәр төзелеше эшчәнлегенә субъектлары өчен мәжбүри.

3. Кызыл сызыклар башка шәһәр төзелеше көйләү сызыкларын, шул исәптән жир участкалары чикләрен билгеләү һәм урнаштыру өчен нигез булып тора.

4. Кызыл линияләр мәжбүри чагылдырылырга һәм исәпкә алынырга тиеш:

- территорияне планлаштыру документларында;
- капитал төзелеш объектларының проект документациясендә, инженер-транспорт коммуникацияләре проектарында;
- территориаль зоналар чикләрен билгеләгәндә;
- территориаль жир төзелеше проектарында;
- жир кишәрлекләре чикләрен билгеләгәндә.

5. Линияле объектлар белән билгеләнгән һәм (яки) линияле объектлар урнаштыру өчен билгеләнгән территорияләр чикләрен күрсәтүче кызыл сызыкларны билгеләү һәм күрсәтү тәртибе төзелеш, архитектура, шәһәр төзелеше өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукий көйләү функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә.

Статья 16.5. Башкарма комитет карары нигезендә эшләнган территорияне планлаштыру документларын эзерләү үзенчәлекләре

1. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында карар Башкарма комитет тарафыннан үз инициативасы буенча яки физик яки юридик затларның территорияне планлаштыру документларын эзерләү тәкъдимнәре нигезендә кабул ителә, өлегенә статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш.

2. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында карарлар мөстәкыйль рәвештә кабул ителә:

1) төзелгән территорияне үстерү килешүләре, территорияне комплекслы үзләштерү килешүләре, шул исәптән эконом-класс торак төзелеше максатларында, жирле үзидарә органы инициативасы буенча территорияне комплекслы үстерү килешүләре булган затлар тарафыннан;

2) территорияне комплекслы үстерү чикләрендә урнашкан жир участкалары һәм (яки) күчемсез милек объектлары хокук ияләре булган затлар тарафыннан;

3) реконструкциягә дучар булган гамәлдәге сызыклы объектлар хокук ияләре тарафыннан, аларны реконструкцияләү максатларында территорияне планлаштыру документларын эзерләү очрагында.

3. Өлегенә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән карар муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастыру өчен билгеләнгән тәртиптә бастырыла һәм шундый карар кабул ителгән көннән өч көн эчендә Интернет челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

4. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында карар басылып чыккан көннән башлап физик яки юридик затлар башкарма комитетка территорияне планлаштыру документларын эзерләү тәртибе, вакыты һәм эчтәлегенә турында үз тәкъдимнәрен бирергә хокуклы.

5. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү түбәндәгечә башкарыла:

- 1) Башкарма комитет тарафыннан мөстәкыйль рәвештә;

2) физик яки юридик затлар тарафыннан Россия Федерациясенең дәүләт һәм муниципаль ихтияжлар өчен товарлар китерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру турындагы законнарына туры китереп заказ урнаштыру нәтижәләре буенча төзелгән дәүләт яки муниципаль контракт нигезендә;

3) физик яки юридик затлар тарафыннан үз ачкалары хисабына.

6. Әлеге статья нең 2 нче өлешендә күрсәтелгән кызыксынган затлар территорияне планлаштыру документларын әзерли һәм аны раслау өчен башкарма комитетка жиберә.

7. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселок» муниципаль берәмлегенең Генераль планы, әлеге Кагыйдәләр, Техник регламентлар, Шәһәр төзелеше регламентлары таләпләренә һәм яңадан ачылган мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрне куллануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып башкарыла.

8. Территорияны планлаштыру буенча әзерләнгән документлар башкарма комитетка 7 нче бүлекнең таләпләренә туры килүен тикшерү өчен тапшырыла, нәтижәсе буенча территорияне планлаштыру документларын Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Актүбә шәһәр тибындагы бистәсе муниципаль берәмлеге башлыгына жәмәгать тыңлаулары билгеләү яки әлеге документларны кире кагу һәм аларны эшкәртүгә жиберү турында карар кабул итү өчен жиберү турында карар кабул ителә.

9. Башкарма комитет карары нигезендә территорияне планлаштыру документлары составында әзерләнгән территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне ызанлау проектлары, расланганчы, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Актүбә шәһәр тибындагы бистәсе муниципаль берәмлегендә жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткөрү тәртибе турында Положение белән билгеләнгән тәртиптә мәжбүри жәмәгать тыңлауларына чыгарылырга тиеш.

10. Территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты буенча жәмәгать тыңлаулары үткәрелми, әгәр алар түбәндәгеләргә карата әзерләнгән булса:

1) жир куллану һәм төзелеш кагыйдәләре нигезендә территориянең комплекслы һәм тотрыклы үсешен тәмин итү эшчәнлегенә каралган территория.

2) гражданнар тарафыннан булдырылган коммерцияле булмаган оешмага бакчачылык, яшелчәчелек, дача хужалыгы алып бару өчен яки башка юридик затка дача хужалыгы алып бару өчен бирелгән жир участогы чикләрендәге территорияләр;

3) урман фонды жирләре чикләрендә сызыклы объектлар урнаштыру өчен территорияләр.

11. Кеше хокукларын уңайлы яшәү шартларына, жир участоклары һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатларында территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты буенча жәмәгать тыңлаулары, проектны планлаштыру һәм проектны ызанлау әзерләнгән торган территориядә яшәүче гражданнар, күрсәтелгән территориядә урнашкан жир участоклары һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләре, мондый проектларны гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә законлы мәнфәгатьләре бозылырга мөмкин булган затлар катнашында үткәрелә.

12. Территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты буенча жәмәгать тыңлаулары үткәргәндә барлык кызыксынган затларга үз фикерләрен белдерү өчен тигез мөмкинлекләр тәмин ителергә тиеш.

13. Территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты буенча жәмәгать тыңлаулары катнашучылары, жәмәгать тыңлауларын үткөрүгә вәкаләтле жирле үзидарә органына, территорияне планлаштыру проекты яки территорияне ызанлау проектына кагылышлы үз тәкъдимнәрен һәм искәртмәләрен тапшырырга хокуклы, аларны жәмәгать тыңлаулары протоколына кертү өчен.

14. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы бистә» муниципаль берәмлеге халкын аларның үткәрелү вакыты һәм урыны

турында хәбәр итү көннән башлап, жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында йомгак басылып чыккан көнгә кадәр жәмәгать тыңлаулары үткәрү вакыты «Актүбә шәһәр тибындагы бистә» муниципаль берәмлегендә жәмәгать тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турында Положение белән билгеләнә һәм бер айдан ким һәм өч айдан артык булырга тиеш түгел.

15. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы бистә» муниципаль берәмлеге башлыгы жәмәгать тыңлаулары үткәрелгән көннән соң 15 көннән дә соңга калмыйча, башкарма комитетка территорияне планлаштыру буенча әзерләнгән документларны, территорияне планлаштыру проекты буенча жәмәгать тыңлаулары протоколын, территорияне ызанлау проекты һәм жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында йомгакны жиберә.

16. Башкарма комитет территорияне планлаштыру проекты, территорияне ызанлау проекты һәм жәмәгать тыңлаулары нәтижәләре турында йомгак буенча жәмәгать тыңлаулары протоколын исәпкә алып, территорияне планлаштыру буенча документларны раслау яки мондый документларны кире кагу һәм аларны күрсәтелгән протокол һәм йомгакны исәпкә алып эшкәртүгә жиберү турында карар кабул итә.

17. Территорияне планлаштыру буенча расланган документлар (территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне ызанлау проектлары) муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастыру тәртибендә, шундый карар кабул ителгән көннән жиде көн эчендә бастырыла һәм Интернет челтәрәндә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

18. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү тәртибе Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексы һәм Башкарма комитетның норматив хокукий акты белән билгеләнә.

1.2. 25 статьяның 2 өлешен түбәндәге эчтәлеккә «б» пункт белән тулыландырырга:

«б) капитал төзелеш объектларына капитал ремонт ясау.».

1.3. «27-29» статьяларны түбәндәге редакциядә бирергә:

«27 статья. Төзелешкә рөхсәт бирү

1. Төзелешкә рөхсәт - бу документ, ул проект документларының шәһәр төзелеше регламенты, территорияне планлаштыру проекты һәм межевание проекты таләпләренә туры килүен раслый (территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межевание проекты әзерләү таләп ителмәгән очраклардан тыш), капитал төзелеш объекты төзелеше, реконструкциясе башкарылганда, ул сызыклы объект булмаганда, яки сызыклы объект төзелеше, реконструкциясе башкарылганда территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне межевание проекты таләпләренә туры килүен раслый, шулай ук капитал төзелеш объектын жир участогында урнаштыру мөмкинлеген, әлегә жир участогының рөхсәт ителгән файдалануына һәм Россия Федерациясенең жир һәм башка законнары белән билгеләнгән чикләүләргә туры килүен раслый. Төзелешкә рөхсәт төзүче оешмага капитал төзелеш объекты төзелешен, реконструкциясен башкару хокукын бирә, Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексы белән каралган очраклардан тыш.

Өгәр жир участогына шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә булмаса яки жир участогы өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнмәсә, төзелешкә рөхсәт проект документациясенең, әлегә Кагыйдәләрнең 24 статьясының 1 өлешенә туры китереп билгеләнгән таләпләргә, күрсәтелгән жир участогында капитал төзелеш объектын билгеләнеше, параметрлары һәм урнашуы буенча туры килүен раслый.

2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселок» муниципаль берәмлеге чикләрендә төзелешкә рөхсәтне Башкарма комитет бирә.

Исключение булып Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексы белән билгеләнгән очраклар тора, кайчан төзелешкә рөхсәтләрне бирү федераль башкарма

хакимият органы яки Татарстан Республикасы башкарма хакимият органы тарафыннан планлаштырылган төзелешкә, реконструкциягә, капитал ремонтка карата жир участогында капитал төзелеш объектлары өчен башкарыла:

- шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә булмаган яки шәһәр төзелеше регламенты билгеләнмәгән жир участоклары (гомуми файдалану территорияләре һәм муниципаль милектә булган жир участкаларында урнашкан сызыклы объектлардан тыш);

- Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы ихтыяжлары өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм жир участкаларын алу рөхсәт ителгән жир участкалары.

3. Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексына ярашлы, капитал төзелеш объектларының проект документациясе һәм шундый проект документациясен әзерләү өчен башкарылган инженер эзләнүләре нәтижеләре дәүләт экспертизасына тапшырыла, түбәндәге капитал төзелеш объектларының проект документациясеннән тыш:

- 1) өч каттан артмаган, бер гаилә яшәү өчен билгеләнгән аерым торган торак йортлар (индивидуаль торак төзелеше объектлары);

- 2) өч каттан артмаган, берничә блоктан торган, блоklar саны уннан артмаган һәм һәрберсе бер гаилә яшәү өчен билгеләнгән, күрше блок яки күрше блоklar белән тишексез уртақ диварга (уртақ диварларга) ия булган, аерым жир участогында урнашкан һәм гомуми файдалану территориясенә чыгу юлы булган торак йортлар (блоклы төзелеш торак йортлары), әгәр дә мондый торак йортларны төзү яки реконструкцияләү Россия Федерациясенең бюджет системасы бюджетларының акчаларын жәлеп итмичә башкарыла икән.

- 3) берничә катлы йортлар, катлар саны өчтән артмаган, бер яки берничә блок-секциядән торган, аларның саны дүрттән артмаган, һәрберсендә берничә фатир һәм гомуми файдалану урыннары булган һәм һәрберсенең гомуми файдалану территориясенә чыгу юлы булган аерым керү урыны булган, әгәр дә мондый күпфатирлы йортларны төзү яки реконструкцияләү Россия Федерациясенең бюджет системасы бюджетлары акчаларын жәлеп итмичә башкарыла икән;

- 4) аерым торган капитал төзелеш объектлары, катлар саны ике генә булган, гомуми мәйданы 1500 кв. м дан артмаган һәм граждaннар яшәү һәм житештерү эшчәнлеген алып бару өчен билгеләнмәгән, Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексының 48.1 статьясына ярашлы аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы яки уникаль объектлардан тыш;

- 5) катлаулы төзелеш объектлары, катлар саны ике булмаган, гомуми мәйданы 1500 кв. м артык булмаган, житештерү эшчәнлеген башкару өчен билгеләнгән һәм санитар-саф зоналар билгеләү таләп ителмәгән яки мондый объектлар урнашкан жир участкалары чикләрендә санитар-саф зоналар билгеләнгән яки мондый зоналар билгеләү таләп ителгән объектлар, Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексының 48.1 статьясенә ярашлы аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы яки уникаль объектлардан тыш.

- 7) жир асты байлыклары турында Россия Федерациясе законнары нигезендә әзерләнгән, килештерелгән һәм расланган фaйдалы казылмалар ятмаларын эшкәртүнең техник проекты яки жир асты байлыклары участкаларыннан фaйдалануга бәйле эшләр башкаруга башка проект документациясе белән каралган бораулау скважиналарын төзү, реконструкцияләү;

Капитал төзелеш объекты төзелеше яки реконструкциясе өчен төзелешкә рөхсәт алу таләп ителмәгән очракта, шулай ук модификацияләнгән проект документациясенә карата проект документациясенә экспертиза үткәрелми. Капитал төзелеш объектларының капитал ремонты үткәрү өчен әзерләнгән проект документациясе бүлекләренә карата проект документациясенә экспертиза үткәрелми, гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының капитал ремонты үткәрү өчен әзерләнгән проект документациясеннән тыш.

Төзүче яки техник заказчы, яисә төзүче яки заказчы белән килешү нигезендә проект документларын эзерләүне башкаручы зат проект документларын һәм шундый проект документларын эзерләү өчен башкарылган инженер эзләнүләренең нәтижәләрен аккредитацияләнгән оешмалар тарафыннан Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә килешү нигезендә үткәрелә торган дәүләтнеке булмаган экспертизага жиберә ала.

4. Проект документларының дәүләт экспертизасы нәтижәсә булып проект документларының техник регламентлар таләпләренә һәм инженер эзләнүләренең нәтижәләренә, проект документлары бүлекләренең эчтәлегенә таләпләргә, Россия Федерациясенә Шәһәр төзелеш кодексының 48 статьясының 13 өлешенә туры килүе (уңай нәтижә) яки туры килмәве (тискәре нәтижә) турында нәтижә тора, шулай ук инженер эзләнүләренең нәтижәләренә техник регламентлар таләпләренә туры килүе турында (инженер эзләнүләренең нәтижәләре проект документлары белән бер үк вакытта дәүләт экспертизасына жиберелгән очракта). Әгәр инженер эзләнүләренең нәтижәләре проект документлары дәүләт экспертизасына жиберелгәнчә дәүләт экспертизасына жиберелгән булса, дәүләт экспертизасы нәтижәсә булып инженер эзләнүләренең нәтижәләренә техник регламентлар таләпләренә туры килүе (уңай нәтижә) яки туры килмәве (тискәре нәтижә) турында нәтижә тора.

Оештыру һәм дәүләт экспертизасы үткәрү тәртибе проект документациясә һәм инженерлык тикшеренүләре нәтижәләре, проект документациясә һәм инженерлык тикшеренүләре нәтижәләре буенча дәүләт экспертизасы үткәрү өчен түләү күләме һәм аны жыю тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

5. Төзүче проект документациясен раслый һәм төзелешкә рөхсәт бирү турында гариза жиберә, аңа түбәндәге документлар кушыла:

1) жир кишәрлегенә хокук билгели торган документлар;

2) жир кишәрлегенә шәһәр төзелеш планы, төзелешкә рөхсәт алу өчен гариза бирү көненнән өч елдан да иртәрәк бирелмәгән, яки сызыклы объектка төзелешкә рөхсәт бирү очрагында территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты реквизитлары;

3) проект документациясендә булган материаллар:

Аңлатма

Жир кишәрлегенә шәһәр төзелеш планында күрсәтелгән мәгълүматлар нигезендә эшләнгән, капитал төзелеш объектын урнаштыру, аңа автомобильдә һәм жәяү керү урыннарын, ачык сервитутларның гамәлдә булу зоналары чикләрен, археологик мирас объектларын билгеләп, жир кишәрлеген планлаштыруны оештыру схемасы

в) линия объектлары буенча территорияне планлаштыру документлары составында расланган кызыл линия чикләрендә линия объектын урнаштыруны раслаучы жир участогын планлаштыруны оештыру схемасы;

- архитектура карарлары;

- инженерлык җиһазлары турында мәгълүматлар, инженерлык-техник тәмин итү чөлтөрләренә җыелма планы (технологик тоташтыру) проектка торган капитал төзелеш объектын инженерлык-техник тәмин итү чөлтөрләренә тоташтыру урыннары билгеләнгән;

- төзелешне оештыру проекты;

- капитал төзелеш объектларын, аларның өлешләрен сүтү яки демонтажлау эшләрен оештыру проекты;

з) инвалидларның сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният, ял, спорт һәм башка социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнүреш юнәлештәге объектларга, транспорт, сәүдә, жәмәгать туклануы объектларына, эшлекле, административ, финанс, дини юнәлештәге объектларга, торак фонды объектларына керә алуын тәмин итү буенча чаралар исемлегә, Кодекстың 49 статьясы нигезендә әлегә объектларның проект документларына экспертиза уздырылмаган булса, әлегә объектларны төзү, реконструкцияләү очрагында;

4) уңай экспертиза нәтижәсе – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясы белән каралган объектларның проект документациясенә карата.

4.1) Модификацияләнгән проект документациясен куллану очрагында, Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясының 3.5 өлешендә каралган нәтижә;

7) рәхсәт ителгән төзелешнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт (әгәр төзүчегә Кодекстың 40 статьясы нигезендә мондый рәхсәт бирелгән булса);

6) әлеге өлешнең 6.2 пунктында күрсәтелгән күпфатирлы йортны реконструкцияләү очрагынан тыш, мондый объектны реконструкцияләү очрагында, капитал төзелеш объектын хокукына ия барлык затларның ризалыгы.

12) дәүләт хакимияте органы (дәүләт органы), «Росатом» атом энергиясе буенча дәүләт корпорациясе, «Роскосмос» космик эшчәнлек буенча дәүләт корпорациясе, бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы яки жирле үзидарә органы булып торган дәүләт (муниципаль) заказчысы тарафыннан дәүләт (муниципаль) унитар предприятиесе, дәүләт (муниципаль) бюджет яки автоном учреждение хокук иясе булып торган дәүләт (муниципаль) милкендәге, аңа карата әлеге орган оештыручы һәм милек иясе хокуклары функцияләрен һәм вәкаләтләрен башкара торган капитал төзелеш объектында реконструкция ясалган очракта – әлеге реконструкцияне үткәру турында, шул исәптән реконструкция ясаганда әлеге объектка китерелгән зыянны каплау шартларын һәм тәртибен билгели торган килешү;

6.2) күп фатирлы йорттагы биналарның һәм машина урыннары хужаларының гомуми җыелышы карары (күп фатирлы йортны реконструкцияләгәндә законнары нигезендә кабул ителгән) яки, әгәр мондый реконструкция нәтижәсендә күп фатирлы йортта гомуми милек күләме кимесә икән, күп фатирлы йорттагы барлык бина хужалары һәм күп фатирлы йорттагы машина урыннары хужалары ризалыгы;

7) проект документациясенә дәүләтнеке булмаган экспертизасы уңай нәтижә биргән юридик затның аккредитация турында таныклык күчәрмәсе, әгәр проект документациясенә дәүләтнеке булмаган экспертизасы нәтижәсе тәкъдим ителгән булса.

Әлеге статьяның 5 өлешенә 1, 2 һәм 5 пунктларында күрсәтелгән документлар (аларның күчәрмәләре яки аларда булган мәгълүматлар) башкарма комитет тарафыннан дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына караган оешмаларда, әлеге документлар булган урыннарда, төзелешкә рәхсәт бирү турында гариза алынган көннән өч эш көненнән дә соңга калмыйча сорала, әгәр төзүче әлеге документларны үзе тәкъдим итмәгән булса.

Әлеге статьяның 5 өлешенә 1 пунктында күрсәтелгән документлар, әгәр әлеге документлар (аларның күчәрмәләре яки аларда булган мәгълүматлар) Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрына кертелмәгән булса, гариза бирүче тарафыннан мөстәкыйль рәвештә җибәрелә.

6. Индивидуаль торак төзелеше объектын төзү, реконструкцияләү максатларында төзүче төзелешкә рәхсәт бирү турында гаризаны төзелешкә рәхсәт бирүгә вәкаләтле органга турыдан-туры яки күпфункцияле үзәк аша җибәрә. Төзелешкә рәхсәт бирү турында карар кабул итү өчен түбәндәге документлар кирәк:

1) җир кишәрлегенә хокук билгели торган документлар;

2) җир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы, төзелешкә рәхсәт алу өчен гариза бирү көненә кадәр өч елдан да иртәрәк бирелмәгән;

3) индивидуаль торак төзелеше объектын урнаштыру урынын күрсәтеп, җир кишәрлеген планлаштыру схемасы.

6 нчы өлешнең 1 һәм 2 пунктларында күрсәтелгән документлар (аларның күчәрмәләре яки аларда булган мәгълүматлар) Башкарма комитет тарафыннан дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында һәм дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына караган оешмаларда, әлеге документлар булган урыннарда,

төзелешкә рәхсәт бирү турында гариза алынган көннән өч эш көннәннән дә соңга калмыйча сорала, әгәр төзүче әлеге документларны үзе тапшырмаган булса.

6 нчы өлешнең 1 пунктында күрсәтелгән документлар, әгәр әлеге документлар (аларның күчермәләре яки аларда булган мәғлүматлар) Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрына кертелмәгән булса, гариза бирүче тарафыннан мөстәкыйль рәвештә җиһәзләнә.

7. Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексына ярашлы, әлеге статья нең 5 һәм 6 өлешләрендә күрсәтелгән документлардан тыш, төзелешкә рәхсәт бирү өчен башка документлар таләп итү рәхсәт ителми.

8. Башкарма комитет, төзелешкә рәхсәт бирү турында гариза алган көннән башлап җиде эш көне эчендә:

- гаризага кушылган документларның булуын һәм тиешенчә рәсмиләштерелүен тикшерә;

- проект документларының яки җир участогының планировкалау схемасының индивидуаль торак төзелеше объекты урнаштыру урынын билгеләү белән төзелешкә, капитал төзелеш объекты реконструкциясенә таләпләргә туры килүен тикшерә, җир участогының шәһәр төзелеше планын төзелешкә рәхсәт алу өчен тәкъдим ителгән көнгә билгеләнгән, яки сызыклы объект төзелешенә рәхсәт бирү очрагында территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ыланлау проекты таләпләренә, шулай ук җир участогының рәхсәт ителгән файдалануына һәм Россия Федерациясенең җир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләргә туры килү мөмкинлегенә туры килүен тикшерә. Рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкциянең чик параметрларынан тайпылу рәхсәте бирелгән очракта, проект документларының яки җир участогының планировкалау схемасының рәхсәт ителгән төзелеш, реконструкциянең чик параметрларынан тайпылу рәхсәтендә билгеләнгән таләпләргә туры килүен тикшерү үткәрелә;

- төзелешкә рәхсәт бирә яки шундый рәхсәт бирүдән баш тарта, баш тарту сәбәпләрен күрсәтә.

9. Башкарма комитет төзүченең гаризасы буенча төзелеш, реконструкциянең аерым этапларына рәхсәт бирә ала.

Төзелеш этабы дип, капитал төзелеш объектарының берсе булган объектны төзү яки реконструкцияләү аңлатыла, әгәр дә бу объект эксплуатациягә кертелгән һәм мөстәкыйль рәвештә файдаланылырга мөмкин булса (ягъни бу җир участогында башка капитал төзелеш объектарын төздән, реконструкцияләүдән бәйсез рәвештә), шулай ук капитал төзелеш объектының бер өлешен төзү яки реконструкцияләү, ул эксплуатациягә кертелгән һәм мөстәкыйль рәвештә файдаланылырга мөмкин (ягъни бу капитал төзелеш объектының башка өлешләрен төздән, реконструкцияләүдән бәйсез рәвештә).

10. Төзелешкә рәхсәт бирүдән баш тарту төзүче тарафыннан суд тәртибендә шикаят ителгән мөмкин.

11. Төзелешкә рәхсәтләр бушлай бирелә.

12. Төзүче төзелешкә рәхсәт алган көннән башлап ун көн эчендә, шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәмин итүнең мәғлүмат системасында урнаштыру өчен, башкарма комитетка планлаштырылган капитал төзелеш объектының мәйданы, биекlege һәм катлар саны, инженер-техник тәмин итү чөптәrlәре турында мәғлүматларны, инженер эзләнүләре материалларының бер нөсхә күчермәсен, проект документациясе бүлекләренең берәр нөсхә күчермәсен бушлай тапшырырга тиеш:

- 1) әйләнә-тирә мохитне саклау чаралары исемлеге;

- 2) янгын куркынычсызлыгын тәмин итү чаралары исемлеге;

- 3) биналарны, корылмаларны, төзелешләрне кулланылган энергетик ресурсларны исәпкә алу приборлары белән җиһазландыру таләпләрен һәм энергетик нәтиҗәлелек таләпләрен үтәүне тәмин итү чаралары исемлеге.

13. Төзелешкә рәхсәт капиталъ төзелеш объекты төзелешен оештыру проекты белән каралган вакытка бирелә. Индивидуаль торак төзелешенә рәхсәт ун елга бирелә.

Төзелешкә рәхсәтнең гамәлдә булу вакыты, әгәр дә рәхсәтнең гамәлдә булу вакыты тәмамлануга алтмыш көннән дә ким булмаган вакытта төзүче тарафыннан гариза бирелсә, озайтылырга мөмкин. Төзелешкә рәхсәтнең гамәлдә булу вакытын озайтуда баш тартылырга тиеш, әгәр дә капиталъ төзелеш объектынның төзелеше, реконструкциясе, капиталъ ремонты шундый гариза бирү вакыты тәмамланганчы башланмаган булса.

14. Жир участогына һәм капиталъ төзелеш объектларына хокук күчкәндә төзелешкә рәхсәтнең гамәлдә булу вакыты саклана.

15. Дәүләт серен тәшкил иткән күчәмсез милек объектларына төзелешкә рәхсәтләр Россия Федерациясенең дәүләт сере турындагы законнарына ярашлы бирелә.

28 нче статья. Төзелеш, реконструкция, капиталъ ремонт

1. Капиталъ төзелеш объектынның төзелешен, реконструкциясен, капиталъ ремонтын башкаручы зат (алга таба - төзелешне башкаручы зат) төзүче яки шәхси эшмәкәр яки юридик зат булырга мөмкин, алар Россия Федерациясе законнары таләпләренә туры килгән төзелеш подряд килешүен төзегән (алга таба – төзелешне башкаручы зат). Төзелешне башкаручы зат күрсәтелгән эшләр барышында проект документациясе, техник регламентлар, куркынычсызлык техникасы таләпләрен үтәүне тәмин итә һәм башкарылган эшләрнең сыйфаты һәм аларның проект документациясе таләпләренә туры килүе өчен җаваплылык тотат.

2. Төзелеш, яңадан төзү, капиталъ ремонт эшләрен башкарганда, төзелеш подряд килешүе нигезендә төзүче яки техник заказчы, бина, корылма белән файдалану өчен җаваплы зат, төбәк операторы әлеге затлар төзелеш өчен жир участогын һәм (яки) яңадан төзү яки капиталъ ремонт өчен капиталъ төзелеш объектын эзерләргә, шулай ук шундый килешү төзелгән шәхси эшмәкәргә яки юридик затка инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен, проект документациясен, төзелешкә рәхсәтне тапшырырга тиеш. Эшләрне туктату яки аларны алты айдан артыкка туктатып тору кирәк булганда, төзүче яки техник заказчы капиталъ төзелеш объектын саклауны тәмин итәргә тиеш.

3. Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексына ярашлы рәвештә капиталъ төзелеш объекты төзелеше, реконструкциясе башкарылганда дәүләт төзелеш күзәтчелеге каралган очракта, төзүче яки техник заказчы алдан, ләкин төзелеш, реконструкция башланганчы җиде эш көненнән дә соңга калмыйча, дәүләт төзелеш күзәтчелеген башкаруга вәкаләтле федераль башкарма хакимият органына, Россия Федерациясе субъектынның башкарма хакимият органына (алга таба шулай ук - дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнары) шундый эшләрнең башлануы турында хәбәр жибәргә тиеш, аңа түбәндәге документлар кушыла:

- 1) төзелешкә рәхсәтнамә күчәрмәсен;
- 2) проект документациясе тулы күләмдә, ә төзелешнең аерым этабына рәхсәт бирелгән очракта, төзелешнең тиешле этабын башкару өчен кирәкле күләмдә;
- 3) кызыл сызыклардан чигенү сызыкларын җиргә чыгару турында документ күчәрмәсен (разбивочный чертеж);
- 4) эшләрне башкару исәбе алып барылган гомуми һәм махсус журналлар;
- 5) проект документациясе дәүләт экспертизасына тиешле булганда, проект документациясенең дәүләт экспертизасы уңай нәтижәсе.

4. Төзелешне гамәлгә ашыручы зат төзелешне, реконструкцияне, капиталъ ремонтны капиталъ төзелеш объектынның төзелеш биреме яки техник заказчы, бина, корылма эксплуатациясе өчен җаваплы зат, яки төбәк операторы биреме буенча (төзелеш подряд килешүе нигезендә төзелеш, реконструкция, капиталъ ремонт башкарылган очракта), проект документациясе, капиталъ төзелеш объектынның

төзелеш, реконструкция таләпләре, төзелеш рәхсәте алу өчен тәкъдим ителгән шәһәр төзелеше планының бирелү датасына билгеләнгән, жир участогының рәхсәт ителгән файдалануы, Россия Федерациясенәң жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләр, техник регламентлар таләпләре белән туры килергә, өченче затлар һәм әйләнә-тирә мохит өчен эшләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итәргә, хезмәт куркынычсызлыгы таләпләрен үтәүне, мәдәни мирас объектларының сакланышын тәэмин итәргә тиеш. Төзелешне гамәлгә ашыручы зат шулай ук төзелеш, реконструкция, капитал ремонт башкарылган территориягә застройщик, техник заказчы, бина, корылма эксплуатациясе өчен җаваплы зат, яки төбәк операторы вәкилләрен, дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнары вәкилләрен керүне тәэмин итәргә, аларга кирәкле документацияне бирергә, төзелеш контролен үткәргә, башкарма документацияне алып баруны тәэмин итәргә, застройщикны, техник заказчыны, бина, корылма эксплуатациясе өчен җаваплы затны, яки төбәк операторы вәкилләрен, дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнары вәкилләрен тикшерүгә тиешле эшләрнең тәмамлану сроклары турында хәбәр итәргә, ачыкланган кимчелекләрне бетерүне тәэмин итәргә һәм ачыкланган кимчелекләрне бетерү турында актлар төзелгәнчә эшләрне дәвам итүгә керешмәскә, кулланылган төзелеш материалларының сыйфатын контрольдә тотуны тәэмин итәргә тиеш.

5. Капитал төзелеш объектын параметрларының проект документациясеннән тайпылышы, төзелеш, реконструкция, капитал ремонт барышында кирәккә ачыкланган очракта, төзүче, техник заказчы, бина, корылма эксплуатациясе өчен җаваплы зат яки төбәк операторы тарафыннан яңадан расланган проект документациясе нигезендә генә рәхсәт ителә, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә тиешле үзгәрешләр кертелгәннән соң.

6. Төзелеш, реконструкция, капитал ремонт барышында мәдәни мирас объектын билгеләре булган объект ачыкланган очракта, төзелешне гамәлгә ашыручы зат төзелешне, реконструкцияне, капитал ремонтны туктатырга, шундый объектын ачу турында Россия Федерациясе мәдәни мирас объектын турындагы законнарда каралган органнарга хәбәр итәргә тиеш.

7. Төзелеш өчен жир участкаларын һәм реконструкция, капитал ремонт өчен капитал төзелеш объектын эзәрләү таләпләре, башкарма документацияне алып бару тәртибе һәм составы, эшләрне башкару исәбе алып барылган гомуми һәм махсус журналлар формасы һәм алып бару тәртибе, төзелеш, реконструкция, капитал ремонтны гамәлгә ашыру тәртибе, капитал төзелеш объектын консервацияләү тәртибе Россия Федерациясенәң норматив хокукий актлары белән билгеләнергә мөмкин.

8. Төзелеш, реконструкция, капитал ремонт барышында янәшә урнашкан жир участкаларын яки гомуми файдалану территорияләрен куллану килешү нигезендә, шулай ук шәхси сервитут нигезендә мөмкин, әгәр дә Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселок» муниципаль берәмлеге норматив хокукий акты белән мондый сервитутның эчтәлегә тасвирланган җәмәгать сервитуты билгеләнмәгән булса.

9. Төзелеш, реконструкция, капитал ремонт барышында үткәрелә:

1) дәүләт төзелеш күзәтчелеге законнарга һәм әлеге статья нең 10 өлешенә туры китереп:

- проект документациясе экспертизага тиешле яки модификацияләнгән проект документациясе булган капитал төзелеш объектын төзегәндә;

- капитал төзелеш объектын реконструкцияләү, капитал ремонтлау, әгәр дә капитал төзелеш объектын реконструкцияләү, капитал ремонтлау өчен проект документациясе дәүләт экспертизасына тиешле булса;

2) капитал төзелеш объектын карата төзелеш контроле - законнарга һәм әлеге статья нең 11 өлешенә туры китереп.

10. Дәүләт төзелеш күзәтчелеге әлеге статья нең 9 өлешендә күрсәтелгән объектка карата башкарыла. Дәүләт төзелеш күзәтчелегенәң предметы булып

капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау барышында эшләрнең үтәлешен һәм кулланылган төзелеш материалларының техник регламентлар, проект документациясе таләпләренә, шул исәптән энергетик нәтижелелек таләпләренә һәм капитал төзелеш объектының кулланылган энергетик ресурсларны исәпләү приборлары белән жиһазлану таләпләренә, төзелешкә рөхсәт булу, Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексының 52 статья сенең 2, 3 һәм 3.1 өлешләрендә билгеләнгән таләпләргә үтәүгә туры килүен тикшерү тора.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «шәһәр тибындагы Акъяубинский бистәсе» муниципаль берәмлеге чикләрендә дәүләт төзелеш күзәтчелеге Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексына ярашлы рәвештә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары һәм Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы тарафыннан башкарыла.

Дәүләт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар дәүләт төзелеш күзәтчелеге гамәлдә булган барлык капитал төзелеш объектларына киртәсез керү хокукына ия.

Дәүләт төзелеш күзәтчелеге органы үткәргән тикшерү нәтижеләре буенча, төзелешне гамәлгә ашыручы кешегә ачылган бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү өчен нигез булып торган акт төзелә. Күрсәтмәдә бозу төре, бозылган норматив хокукий актка, техник регламентка, проект документларына сылтама, шулай ук ачылган бозуларны бетерү вакыты күрсәтелә. Капиталь төзелеш объектының төзелешен, реконструкциясен, капитал ремонтын күрсәтелгән вакытка туктату Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексы белән каралган дәүләт төзелеш күзәтчелегеннән тыш, капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау вакытында башка төр дәүләт күзәтчелеген гамәлгә ашыру рөхсәт ителми.

Дәүләт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

11. Төзелеш контроле төзелеш, реконструкция, капитал ремонт эшләре барышында үткәрелә, башкарылган эшләрнең проект документларына, техник регламентлар таләпләренә, инженер эзләнүләре нәтижеләренә, капитал төзелеш объектының төзелеш, реконструкция таләпләренә, төзелеш рөхсәте алу өчен тәкъдим ителгән шәһәр төзелеше планының жир участогы бирелгән көнгә билгеләнгән таләпләргә, шулай ук жир участогының рөхсәт ителгән файдалануына һәм Россия Федерациясенең жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләргә туры килүен тикшерү максатыннан үткәрелә.

Төзелеш контроле төзелешне гамәлгә ашыручы зат тарафыннан үткәрелә. Әгәр төзелеш, реконструкция, капитал ремонт төзелеш подряд килешүе нигезендә башкарылса, төзелеш контроле шулай ук төзүче, техник заказчы, бина, корылма эксплуатациясе өчен җаваплы зат яки төбәк операторы яки алар тарафыннан килешү нигезендә җәлеп ителгән шәхси эшмәкәр яки юридик зат тарафыннан үткәрелә. Төзүче яки техник заказчы үз инициативасы белән проект документларын эзерләүче затны башкарылган эшләрнең проект документларына туры килүен тикшерү өчен җәлеп итә ала.

Төзелешне гамәлгә ашыручы зат капитал төзелеш объектында аварияле хәлләр килеп чыгуының һәр очрагы турында дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнарын хәбәр итәргә тиеш.

Капиталь төзелеш объекты төзелеше, реконструкциясы, капитал ремонт барышында төзелешне башкаручы зат (төзелешне башкаручы зат, һәм төзүче, техник заказчы, бина, корылма эксплуатациясе өчен җаваплы зат, яки төзелеш, реконструкция, капитал ремонт төзелеш подряд килешүе нигезендә башкарылган очракта төбәк операторы) капитал төзелеш объектының куркынычсызлыгына йогынты ясаучы эшләрне башкаруны контрольдә тотарга тиеш, һәм төзелеш, реконструкция, капитал ремонт технологиясенә туры китереп, башка эшләр башкарылганнан соң башкару мөмкин булмаган эшләрне, шулай ук төзелеш конструкцияләре һәм инженер-

техник тээмин итү чөлтөрлөре участокларының куркынычсызлыгын контрольдө тотарга тиеш, әгәр төзелеш контроле барышында ачылган кимчелекләрне бетерү башка төзелеш конструкцияләрен һәм инженер-техник тээмин итү чөлтөрлөре участокларын сүтмичә яки бозмыйча мөмкин булмаса, әлеге эшләрнең, конструкцияләрнең һәм чөлтөр участкаларының техник регламентлар һәм проект документациясә таләпләренә туры килүен тикшерергә тиеш. Төзелеш конструкцияләренә куркынычсызлыгын контрольдә тоту алдыннан, әлеге конструкцияләрнең куркынычсызлыгына йогынты ясаучы барлык эшләрне башкаруны контрольдә тотарга тиеш, һәм төзелеш, реконструкция, капитал ремонт технологиясенә туры китереп, башка эшләр башкарылганнан соң башкару мөмкин булмаган эшләрне, шулай ук проект документациясә, техник регламентлар таләпләре белән каралган очракларда, әлеге конструкцияләрне сынау үткәрелергә тиеш. Әлеге эшләрне башкару, әлеге конструкцияләрнең, инженер-техник тээмин итү чөлтөрлөре участкаларының куркынычсызлыгы буенча контроль нәтижәләре буенча әлеге эшләрне, конструкцияләрне, инженер-техник тээмин итү чөлтөрлөре участкаларын тикшерү актлары төзелә.

Контроль үткөрү нәтижәләре буенча эшләрдә, конструкцияләрдә, инженер-техник тээмин итү чөлтөрлөре участкаларында кимчелекләр ачылганда, төзүче яки техник заказчы күрсәтелгән эшләрне башкару, күрсәтелгән конструкцияләрнең, инженер-техник тээмин итү чөлтөрлөре участкаларының куркынычсызлыгын контрольдә тотуны таләп итә ала, ачылган кимчелекләр бетерелгәннән соң кабат үткөрүне таләп итә ала. Мондый эшләрне, конструкцияләрне, инженер-техник тээмин итү чөлтөрлөре участкаларын тикшерү актлары әлеге статьяның 11 өлешенә дүртенче абзацында күрсәтелгән ачылган кимчелекләр бетерелгәннән соң гына төзелергә тиеш.

Әгәр башка эшләрне башкару тиешле контроль үткөрү көненнән соң алты айдан артык вакыт узгач башланьрга тиеш булса, капитал төзелеш объектының куркынычсызлыгына йогынты ясаучы эшләрне башкаруны контрольдә тоту һәм төзелеш, реконструкция, капитал ремонт технологиясенә туры китереп, башка эшләр башкарылганнан соң контроль үткәреп булмый торган эшләрне башкаруны контрольдә тоту, шулай ук төзелеш конструкцияләренә һәм инженер-техник тээмин итү чөлтөрлөре участкаларының куркынычсызлыгын контрольдә тоту, әгәр төзелеш контроле үткөрү барышында ачылган кимчелекләрне башка төзелеш конструкцияләрен һәм инженер-техник тээмин итү чөлтөрлөре участкаларын сүтмичә яки бозмыйча бетерү мөмкин булмаса, тиешле актлар төзеп кабат үткәрелергә тиеш.

Төзүче, техник заказчы, бина, корылма белән файдалану өчен җаваплы зат яки төбәк операторы, алар тарафыннан төзелеш контролен үткөрү өчен җәлеп ителгән затлар, проект документациясен әзерләүне гамәлгә ашыручы затлар, капитал төзелеш объекты төзелеш, реконструкциясә, капитал ремонты вакытында эшләрне башкару җитешсезлекләре турында искәrmәләрне язмача рәвештә рәсмиләштерергә тиеш. Күрсәтелгән җитешсезлекләре бетерү турында акт төзелә, ул күрсәтелгән җитешсезлекләр турында искәrmәләрне белдергән зат һәм төзелешне гамәлгә ашыручы зат тарафыннан имзаланә.

Төзелеш контролен үткөрү тәртибе Россия Федерациясенә норматив хокукий актлары белән билгеләнергә мөмкин.

29 нчы статья. Объектны кабул итү һәм объектны файдалануга кертүгә рөхсәт бирү

1. Объектны кабул итү законнар нигезендә башкарыла.
2. Объектны файдалануга кертү рөхсәте төзелеш, капитал төзелеш объектының реконструкциясен тулы күләмдә төзелешкә рөхсәт, проект документациясә нигезендә башкарылуын, шулай ук төзелгән, реконструкцияләнган капитал төзелеш объектының төзелеш, капитал төзелеш объектының реконструкциясенә карата таләпләргә туры килүен раслый торган документ булып тора, ул төзелешкә рөхсәт алу өчен тәкъдим

ителгән капиталъ төзелеш объектынъ шәһәр төзелеш планы, жир кишәрлегенъ рәхсәт ителгән файдалануы яки сызыклы объект төзелеш, реконструкциясе очрагында территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне бүлү проекты, шулай ук Россия Федерациясенъ жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләр белән билгеләнә.

3. Объектны файдалануга кертү өчен төзүче төзелешкә рәхсәт биргән Башкарма комитетка, турыдан-туры яки күпфункцияле үзәк аша объектны файдалануга кертүгә рәхсәт бирү турында гариза белән мөрәжәгать итә.

Россия Федерациясенъ Шәһәр төзелеш кодексының 55 статьясының 3 өлешендә объектны файдалануга кертүгә рәхсәт бирү турында гаризага түбәндәге документлар кушыла:

1) жир кишәрлегенә хокук билгели торган документлар;
2) төзелешкә рәхсәт алу өчен тапшырылган жир кишәрлегенъ шәһәр төзелеш планы яки линия объектын төзү, реконструкцияләү очрагында территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ыланлау проекты;
3) төзелешкә рәхсәт;

4) капиталъ төзелеш объектын кабул итү акты (төзелеш, реконструкцияләү төзелеш подряды шартнамәсә нигезендә башкарылган очракта);

4) төзелгән, реконструкцияләнгән капиталъ төзелеш объектынъ техник регламент таләпләренә туры килүен раслый торган һәм төзелешне гамәлгә ашыручы зат тарафыннан имзаланган документ;

6) төзелгән, үзгәртеп корылган капиталъ төзелеш объектынъ проект документларының параметрларына, шул исәптән энергетика нәтижелеге таләпләренә һәм капиталъ төзелеш объектарының кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу җайланмалары белән тәмин ителеш таләпләренә туры килүен раслый торган һәм төзелешне гамәлгә ашыручы зат (төзелешне гамәлгә ашыручы зат, һәм төзелеш, реконструкция төзелеш подряд килешүе нигезендә алып барылган очракта, төзүче яки техник заказчы, шулай ук, төзелеш контролен килешү нигезендә башкарылган очракта, төзелеш контролен башкаручы зат) тарафыннан имзаланган документ, шәхси торак төзелеш объектарын төзү, реконструкцияләү очракларыннан тыш;

7) төзелгән, үзгәртеп корылган капиталъ төзелеш объектынъ техник шартларга туры килүен раслаучы һәм инженерлык-техник тәмин итү чөтләрләрен эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы оешмалар вәкилләре тарафыннан имзаланган (алар булган очракта) документлар;

5) линия объектын төзү, реконструкцияләү очракларыннан тыш, төзелгән, реконструкцияләнгән капиталъ төзелеш объектын урнашуын, жир кишәрлеге чикләрендә инженерлык-техник тәмин итү чөтләрләре урнашуын һәм жир кишәрлеген план буенча оештыруны чагылдыра торган һәм төзелешне гамәлгә ашыручы зат (төзүне гамәлгә ашыручы зат һәм төзелеш, реконструкцияләү төзелеш подряды шартнамәсә нигезендә гамәлгә ашырылган очракта, төзүче оешма яисә техник заказчы) тарафыннан имзаланган схема;

9) дәүләт төзелеш күзәтчелеге органы нәтижәсә (әгәр дәүләт төзелеш күзәтчелеге гамәлгә ашырылу каралган булса) төзелгән, үзгәртеп корылган капиталъ төзелеш объектынъ техник регламентлар һәм проект документлары таләпләренә, шул исәптән энергетика нәтижелеге таләпләренә һәм капиталъ төзелеш объектынъ кулланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу җайланмалары белән тәмин ителеш таләпләренә туры килүе турында, Россия Федерациясенъ Шәһәр төзелеш кодексының 54 статьясының 7 өлешендә каралган очракларда дәүләт экологик контроле нәтижәсә.

10) Федераль закон нигезендә әзерләнгән капиталъ төзелеш объектынъ техник планы.

Документлар (аларның күчөрмәләре яки аларда булган мәгълүматлар), әлеге статья нең 3 нче өлешенә 1, 2, 3 һәм 9 нчы пунктларында күрсәтелгән, әлеге статья нең 3 нче өлешендә күрсәтелгән орган тарафыннан дәүләт органнарында, жирле

үзидарә органнарында һәм дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмаларда сорала, әгәр төзүче әлеге документларны мөстәкыйль рәвештә тапшырмаган булса.

Әлеге статья нең 3 нче өлешенең 1, 4, 5, 6, 7, 8 һәм 10 нчы пунктларында күрсәтелгән документлар гариза бирүче тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә, әгәр әлеге документлар (аларның күчәрмәләре яки аларда булган мәгълүматлар) дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары яки дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалар карамагында булмаса. Әгәр әлеге статья нең 3 нче өлешендә күрсәтелгән документлар дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары яки дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалар карамагында булса, мондый документлар әлеге статья нең 3 нче өлешендә күрсәтелгән орган тарафыннан, әлеге документлар карамагында булган органнарда һәм оешмаларда сорала, әгәр төзүче әлеге документларны мөстәкыйль рәвештә тапшырмаган булса.

4. Башкарма комитет, объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү турында гариза кәргән кәңәш башлап жиде эш кәне эчендә, әлеге статья нең 3 өлешендә күрсәтелгән документларның булуын һәм дәрәс рәсмиләштерелүен тикшерүне, капитал төзелеш объектның карауны тәмин итәргә һәм гариза бирүчегә объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү яки шундый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итәргә тиеш, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп. Төзелгән, реконструкцияләнгән капитал төзелеш объектның карау барышында әлеге объектның төзелешкә рөхсәттә күрсәтелгән таләпләргә, капитал төзелеш объект төзелешенә, реконструкциясенә карата таләпләргә, төзелешкә рөхсәт алу өчен тәкьдим ителгән шәһәр төзелешә жир участогы планы бирелгән кәңгә билгеләнгән таләпләргә, яки сызыклы объект төзелешә, реконструкциясә очрагында территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты таләпләренә, шулай ук жир участогының рөхсәт ителгән файдалануына, Россия Федерациясенәң жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләргә, проект документациясә таләпләренә, шул исәптән энергетик нәтижәлелек таләпләренә һәм капитал төзелеш объектның кулланылган энергетик ресурсларны исәпкә алу приборлары белән жиһазландыру таләпләренә туры килүе тикшерелә, шәхси торак төзелешә объект төзелешә, реконструкциясә башкарылган очрактардан тыш. Әгәр дә капитал төзелеш объект төзелешә, реконструкциясә вакытында дәүләт төзелеш күзәтчеләге үткәрелә икән, төзелешкә рөхсәт биргән орган тарафыннан әлеге объектның карау үткәрелми.

5. Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирүне кире кагу өчен нигез булып тора:

- әлеге статья нең 3 нче өлешендә күрсәтелгән документларның булмавы;
- капитал төзелеш объектның төзелешкә, капитал төзелеш объектның реконструкциясенә, төзелешкә рөхсәт алу өчен тәкьдим ителгән жир участогының шәһәр төзелешә планын бирү датасына билгеләнгән таләпләргә яки сызыклы объект төзелешә, реконструкциясә очрагында территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне бүлү проекты таләпләренә туры килмәве;
- капитал төзелеш объектның төзелешкә рөхсәттә билгеләнгән таләпләргә туры килмәве;
- төзелгән, реконструкцияләнгән капитал төзелеш объект параметрларының проект документациясенә туры килмәве. Бу нигез индивидуаль торак төзелешә объектларына карата кулланылмый;
- капитал төзелеш объектның жир участогын рөхсәт ителгән файдалануга һәм (яки) Россия Федерациясенәң жир һәм башка законнары нигезендә жир участогының шәһәр төзелешә планы бирү датасына билгеләнгән чикләүләргә шәһәр төзелешә регламентына туры килмәве.

Әлеге мәкаләнең 5 нче өлешендә күрсәтелгәннәрдән тыш, объектны файдалануга тапшыру өчен рөхсәт бирүдән баш тарту нигезе булып, төзүченәң әлеге Кагыйдәләренәң 27 нче статья сенәң 12 нче өлешендә күрсәтелгән таләпләргә үтәмәве тора. Бу очракта объектны файдалануга тапшыру өчен рөхсәт, төзелешкә рөхсәт

биргән органга, планлаштырылган капиталъ төзелеш объектынъ майданы, биеклеге һәм катлылыгы, инженер-техник тәмин итү чөлтәрләре турында мәгълүматлар, инженерлык тикшеренүләре нәтижеләренә бер нөсхәсә һәм әлегә Кагыйдәләренә 27 нче статья сәненә 12 нче өлешендә күрсәтелгән проект документлары бүлекләренә берәр нөсхәсә, яки жир участогынъ планировкалау схемасынъ бер нөсхәсә, шәхси торак төзелешә объектын урнаштыру урынн күрсәтеп, бушлай тапшырудан соң гына бирелә.

6. Объектын файдалануга тапшыру өчен рөхсәт бирүдән баш тарту суд тәртибендә шикаятъ ителергә мөмкин.

7. Объектын файдалануга тапшыру өчен рөхсәт, төзелгән капиталъ төзелеш объектын дәүләт исәбенә куя, реконструкцияләнгән капиталъ төзелеш объектынъ дәүләт исәбе документларына үзгәрешләр кертү өчен нигез булып тора.

Объектын файдалануга тапшыру өчен рөхсәткә мәжбүри кушымта булып, Федераль законга туры китереп әзерләнгән капиталъ төзелеш объектынъ техник планы тора.

Капиталъ төзелеш объектын файдалануга тапшыру рөхсәтендә дәүләт кадастр исәбен гамәлгә ашыру өчен кирәкле күләмдә капиталъ төзелеш объектын турында мәгълүматлар чагылыш табарга тиеш. Әлегә мәгълүматларнъ составы Федераль закон нигезендә техник планнъ график һәм текст өлешләрендәгә мәгълүматлар составына куелган таләпләргә туры килергә тиеш.

Капиталъ төзелеш объектын төзелешә тәмамланганнан соң, төзелешне гамәлгә ашыручы зат әлегә объектынъ төзүчесенә инженерлык эзләнүләре нәтижеләрен, проект документларын, эшләрне, конструкцияләрне, капиталъ төзелеш объектынъ инженер-техник тәмин итү чөлтәрләре участокларын тикшерү актларын, әлегә объектын файдалану өчен кирәкле башка документларн тапшырырга бурычлы.

8. Объектын файдалануга тапшыру рөхсәте формасы Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә.

2. Әлегә карарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматынъ рәсми порталында түбәндәгә веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районынъ рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә түбәндәгә веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatarstan.ru>.

3. Әлегә карарнъ үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Актүбә шәһәр тибындагы бистә Советынъ торак-коммуналь хужалык, төзекләндерү, экология һәм жир мәсьәләләре буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Рәис

Р.А. Галиева